

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2TdoV/12/2024
Identifikačné číslo spisu:	4119011245
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:4119011245.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Juraja Klimenta, JUDr. Petra Štífta, JUDr. Petra Kaňu a JUDr. Beáty Javorkovej v trestnej veci obvinenej T. Z. pre pokračovací obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1, § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. e) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením rozsudku konanom 29. januára 2025 v Bratislave o dovolaní obvinenej proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. novembra 2022, sp. zn. 2To/12/2021 v spojení s rozsudkom Špecializovaného trestného súdu z 20. septembra 2021, sp. zn. PK-1T/12/2020, takto

rozhodol:

I. Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovuje, že rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. novembra 2022, sp. zn. 2 To 12/2021 a konaním, ktoré mu predchádzalo b o l z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku

porušený zákon

v ustanoveniach § 2 ods. 9, ods. 10, ods. 12, § 168 ods. 1, § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku a § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona v neprospech

obvinenej T. Z., nar. XX. K. XXXX v Š., trvale bytom O.. Z. č. XXX/X, Š., toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová.

II. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. novembra 2022, sp. zn. 2 To 12/2021 a z r u š u j e aj ďalšie rozhodnutia na zrušované rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

III. Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku p r i k a z u j e Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

IV. Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku sa obvinená T. Z., nar. XX. K. XXXX v Š.O., trvale bytom O.. Z. č. XXX/X, Š., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, n e b e r i e d o v ä z b y.

Odôvodnenie

I. Konanie predchádzajúce dovolaniu

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu z 20. septembra 2021, sp. zn. PK-1T/12/2020, bola obvinená T. Z. uznaná za vinnú v bodoch 1) až 10) zo spáchania pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona v znení platnom do 31. decembra 2016 a v bodoch 11) až 15) zo spáchania pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy spáchaného v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. e) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona a § 140 písm. c) Trestného zákona v znení platnom do 31. decembra 2016, na tom skutkovom základe, že

„v dobe od roku 2010 do konca roka 2015 v Š., ako aj na rôznych miestach v I. W., pod rôznymi zámenkami ako dlžníčka, postupne uzatvárala zmluvy o pôžičkách alebo ústne dohody o pôžičkách alebo prísluhy dodania tovaru, na základe ktorých jej poškodení poskytli peňažné prostriedky v rôznych sumách buď v hotovosti, alebo požiadala poškodených o prevod peňažných prostriedkov na účet jej manžela Á. Z. vedený v V. D. I., a. s., č. XXXXXXXX/XXXX, ku ktorému účtu mala dispozičné právo, pričom v dohodnutých termínoch požičané peňažné prostriedky nevrátila, alebo vrátila len ich časť, kde svojim konaním poškodených úmyselne podviedla so zámerom nikdy peňažné prostriedky nevrátiť a to nasledovnými skutkami:

skutok č. 1)

po tom, čo v predchádzajúcom období si niekoľkokrát požičala peňažné prostriedky od Ing. U. B., trvale bytom ul. XX. O. XXXX/XX, D., rádovo sumách do 5 000,- eur, ktoré v stanovenom termíne vrátila, dňa 4. júla 2014 v meste Š., uzavrela ako dlžník s Ing. U. B. ako veriteľom, zmluvu o pôžičke finančných prostriedkov vo výške 44 600,- eur, ktoré mali byť použité na kúpu nehnuteľnosti, za ktorú obvinená ručila vlastnou zmenkou, vystavenou a podpísanou v deň uzavretia zmluvy, pričom termín vrátenia pôžičky stanovený v zmluve 31. marca 2015 nedodržala a do dnešného dňa jej požičané peňažné prostriedky nevrátila, čím spôsobila poškodenej Ing. U. B. škodu vo výške 44 600,- eur, ku náhrade ktorej bola zaviazaná Zmenkovým platobným rozkazom Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 3CbZm/372/2015-21 zo dňa 09.07.2015;

skutok č. 2)

dňa 15. októbra 2011 si požičala od JUDr. S. J., bytom U. č. XXX, sumu 22 400,- eur v hotovosti, ktorú mala vrátiť do 15. októbra 2012, následne dochádzalo medzi T. Z. a JUDr. S. J. k opätovnému požičiavaniu a vracaniu rôznych finančných čiastok, ktoré v sebe zahŕňali aj vzájomne dohodnuté úroky, dňa 5. februára 2015 spísali zmluvu o pôžičke v zmysle ustanovení § 657 Občianskeho zákonníka, v ktorej dlžníčka T. Z. uznala pohľadávku voči veriteľke JUDr. S. J. v sume 71 190,- eur, pričom sa súčasne zaviazala túto pohľadávku splatiť v siedmich pravidelných mesačných splátkach po 10 170,- eur, pričom uvedený splátkový kalendár nedodržala a veriteľke vrátila dňa 2. marca 2015 sumu 10 170,- eur, dňa 13. apríla 2015 vrátila sumu 2 000,- eur a dňa 17. apríla 2015 vrátila 3 000,- eur, potom sa začala poškodenej vyhýbať a zvyšnú časť dlžných peňažných prostriedkov jej už nevrátila, čím spôsobila JUDr. S. J. škodu vo výške nie menej ako 22 400,- eur;

skutok č. 3)

dňa 28. augusta 2014 si požičala od poškodenej Ing. J. I. (W.), trvale bytom Š., ul. H. XX, peňažné prostriedky v hotovosti v sume 18 000,- eur, o ktorej pôžičke dňa 9. januára 2015 v meste Š. spísala čestné vyhlásenie, v ktorom uznala svoj dlh v sume 18 000,- eur a zároveň sa v ňom zaviazala celú

pôžičku do termínu 20. februára 2015 vrátiť, pričom tento záväzok nedodržala a po termíne 20. februára 2015 vrátila poškodenej Ing. J. I. časť pôžičky nasledovne: dňa 15. apríla 2015 sumu 1 910,- eur, dňa 21. apríla 2015 sumu 3 000,- eur, dňa 7. mája 2015 sumu 1 000,- eur, dňa 1. júna 2015 sumu 500,- eur, dňa 26. júna 2015 sumu 300,- eur, dňa 10. júla 2015 sumu 200,- eur, dňa 7. augusta 2015 sumu 200,- eur a dňa 28. augusta 2015 sumu 1 000,- eur, čím poškodenej Ing. J. I. spôsobila škodu vo výške 9 890,- eur,

skutok č. 4)

v presne nezistený deň v roku 2014 si dvakrát požičala od O. W., bytom T. č. XX, v mieste jej bydliska, peňažnú hotovosť v sumách 10 000,- eur a 15 000,- eur, o čom nebol spísaný žiaden doklad, ktorú hotovosť použila na neznáme účely a v následnej dobe uvedené peňažné prostriedky nevrátila, čím poškodenej O. W. spôsobila škodu vo výške 25 000,- eur,

skutok č. 5)

ako vzdialenejšia príbuzná v októbri roku 2010 pod zámienkou obchodných aktivít, požiadala Ing. E. K., bytom R., ul. J. XXX/XX o peňažnú pôžičku v sume 10 000,- eur, ktorú jej dňa 11. októbra 2010 Ing. E. K. poskytol prevodom na bankový účet č. XXXXXXXX/XXXX vedený v V. D. I. a .s., na vlastníka Á. Z., uvedenú pôžičku v stanovenom termíne T. Z. nesplatila a túto nesplatila do súčasnej doby, čím poškodenému Ing. E. K. spôsobila škodu vo výške 10 000,- eur, ku náhrade ktorej bola zaviazaná Platobným rozkazom Okresného súdu Levice, sp. zn. 12RO/364/2014 zo dňa 8. augusta 2014;

skutok č. 6)

v priebehu roka 2010 oslovila rodinnú známu Mgr. O. L., bytom J. N. A. č. XXX, ktorú požiadala o pôžičku peňažných prostriedkov, ktoré by T. U. Z. použila na nákup tovaru zn. T. a po predaji tovaru by O. L. vyplácala 750,- eur štvrťročne, s ktorou ponukou O. L. súhlasila a následne vložila prevodom na bankový účet č. XXXXXXXX/XXXX vedený v V. D. I. a .s., na vlastníka Á. Z., peňažné prostriedky a to dňa 13. decembra 2012 sumu 5 000,- eur, následne na začiatku roku 2014 požiadala Mgr. O. L. o krátkodobé pôžičky, ktoré by boli vrátené do niekoľkých dní s príslušným úrokom, na základe čoho O. L. vložila na uvedený bankový účet finančné prostriedky v sume 17 000,- eur, čím celkovo O. L. požičala T. Z. sumu 22 000,- eur, pričom T. Z. časť dlžnej sumy splatila O. L. a to trikrát po 200,- eur, čím bola O. L. spôsobená škoda vo výške 21 400,- eur,

skutok č. 7)

po tom, čo v roku 2013 niekoľkokrát požiadala o pôžičku A. P., bytom Š., ul. S.. T. č. XXX/X, ktoré jej on poskytol, a ktoré pôžičky v dohodnutom termíne vrátila, dňa 2. júna 2014 telefonicky požiadala A. P. o pôžičku v sume 5 000,- eur, ktorú jej on v uvedený deň poskytol prevodom na bankový účet č. XXXXXXXX/XXXX vedený v V. D. I. a .s., na vlastníka Á. Z., v dohodnutom termíne vrátila A. P. sumu 2 500,- eur s odôvodnením, že v tom čase nemala viac peňazí a že zvyšok mu vráti v následnej dobe, čo však aj napriek viacerým výzvam poškodeného neučinila, čím spôsobila poškodenému A. P. škodu vo výške 2 500,- eur,

skutok č. 8)

po tom, čo si v období pred rokom 2015 niekoľkokrát požičala peňažné prostriedky od Mgr. S. K., bytom C. K., ul. I. Š. č. XXX/XX, ktoré mu následne v stanovených termínoch vrátila spolu s úrokmi v neustálenej výške, v roku 2015 Mgr. S. K. poskytol T. Z. niekoľko menších pôžičiek a následne dňa 27. februára 2015 jej poskytol pôžičku v sume 10 000,- eur, prevodom na bankový účet č. XXXXXXXX/XXXX vedený v V. D. I. a .s., na vlastníka Á. Z., dňa 1. marca 2015 podpísala čestné prehlásenie, v ktorom sa zaviazala celkovú pôžičku v sume 18 900,- eur vrátiť v lehote do 9. apríla 2015, čo však do dnešného dňa aj napriek viacerým výzvam poškodeného neučinila, čím spôsobila poškodenému Mgr. S. K. škodu vo výške nie menej ako 10 000,- eur,

skutok č. 9)

v priebehu mesiaca október 2015 telefonicky požiadala svoju známu z detstva T. U., bytom Š., ul. I. č. XXX/X o pôžičku, ktorú potrebuje na podnikanie, a ktorú jej vráti po Vianociach roku 2015, pričom T.

U. jej poskytla pôžičku v sume 1 000,- eur, ktorú dňa 23. októbra 2015 previedla na bankový účet č. XXXXXXXX/XXXX vedený v V. D. I. a. s., na vlastníka Á. Z., v dohodnutom termíne jej tieto finančné prostriedky nevrátila, a tieto nevrátila do súčasnej doby aj napriek viacerým výzvam poškodenej, čím spôsobila poškodenej T. U. škodu vo výške 1 000,- eur,

skutok č. 10)

v roku 2012 pod príslubom dodávky tovaru zn. T., ktorý mala nakupovať v predajni v W., požiadala záujemcu o tento tovar E. P., nar. XX. K. XXXX, bytom Q., ul. U. R. č. XX o finančnú zálohu vo výške 700,- eur, ktorú jej E. P. poskytol prevodom na bankový účet č. XXXXXXXX/XXXX vedený v V. D. I. a. s., na vlastníka O. Z., ku ktorému mala T. Z. prístupové práva a následne v presne nezistený deň v roku 2012, keď mala T. Z. vycestovať do W. za účelom nákupu uvedených výrobkov zn. T., požiadala E. P. o ďalšiu zálohu v sume 2 000,- eur, avšak E. P. jej poskytol zálohu v sume 1 000,- eur, ktorú jej odovzdal v Q. v hotovosti, bez spísania dokladu o odovzdaní uvedenej sumy, pričom svoj príslub, že v uvedený deň doručí E. P. do miesta bydliska tovar v hodnote 1 700,- eur nedodržala, žiaden tovar nedoručila, následne po viacerých urgenciách poškodeného, tomuto dodatočne dodala tovar v hodnote 300,- eur s príslubom, že zvyšnú časť tovaru, ktorý mala mať zložený doma v garáži dodá dodatočne, čo však do dnešného dňa neučinila, čím poškodenému E. P. spôsobila škodu vo výške 1 400,- eur,

skutkami č. 1 až č. 10 bola spôsobená škoda v celkovej výške nie menej ako 148 190,- eur;

skutok č. 11)

dňa 16. februára 2015 v čase okolo 15.00 hod., v Notárskom úrade JUDr. S. J. v Š., na Š. ul. č. XX, obvinená využila nepozornosť notárky JUDr. S. J. a do šálky s kávou, ktorú pripravovala obvinená, pridala látku obsahujúcu atropín v nezistenom množstve a konzistencii, a po vypití kávy šálku umyla, pričom po požití kávy JUDr. S. J. v čase okolo 15.30 hod. pocítila nevoľnosť, mala poruchy reči a koordinácie chôdze a pohybov, bola dezorientovaná, blúznila a postupne upadla do bezvedomia, v dôsledku čoho bola prevezená na lekárske ošetrenie do internej ambulancie Nemocnice s poliklinikou v Š. a následne bola hospitalizovaná na jednotke intenzívnej starostlivosti neurologického oddelenia v Nemocnici s poliklinikou, n. o. Q. v období od 16. februára 2015 do 23. februára 2015, teda bola obmedzená v bežnom spôsobe života hospitalizáciou v trvaní 8 dní;

skutok č. 12)

dňa 2. apríla 2015 v bližšie nezistenom čase v poobedných hodinách v Notárskom úrade JUDr. S. J. v Š., na Š. ul. č. XX, obvinená využila chvíľkovú neprítomnosť JUDr. S. J. a do šálky s kávou, ktorú pripravila JUDr. S. J., pridala látku obsahujúcu atropín v nezistenom množstve a konzistencii, pričom po požití kávy JUDr. S. J. pocíťovala nevoľnosť, poruchy reči, koordinácie chôdze a pohybov, spolu so suchom v ústach a horenie tváre, blúznila a postupne upadla do bezvedomia, v dôsledku čoho bola v čase o 17.25 hod. prevezená a prijatá na jednotku intenzívnej starostlivosti neurologického oddelenia v Nemocnici s poliklinikou, n. o. Q., kde bola hospitalizovaná v období od 2. apríla 2015 do 10. apríla 2015, teda bola obmedzená v bežnom spôsobe života hospitalizáciou v trvaní 9 dní;

skutok č. 13)

dňa 26. februára 2015 v čase okolo 14.00 hod., v kancelárii Mestského úradu v Š., H. R. X potom, čo ju požiadala o prefotenie dokumentov, využila neprítomnosť Ing. J. I. (W.) zo Š. a do šálky s vopred uvareným čajom Ing. J. I. pridala látku obsahujúcu atropín v nezistenom množstve a konzistencii, pričom po požití čaju Ing. J. I. v čase okolo 15.15 hod., pocítila sucho v ústach, mala poruchy videnia, celkovú slabosť, točenie hlavy, triašku a potenie, poruchy reči a postupne upadla do bezvedomia, v dôsledku čoho bola dňa 26. februára 2015 prevezená na interné oddelenie do Nemocnice s poliklinikou v Š. a následne v čase o 18.20 hod. prijatá na Oddelenie anesteziologie a intenzívnej medicíny Nemocnice s poliklinikou v Š., kde bola hospitalizovaná do 1. marca 2015, čím bola obmedzená v bežnom spôsobe života hospitalizáciou v trvaní 4 dní;

skutok č. 14)

dňa 1. apríla 2015 v čase okolo 17.00 hod., v byte Ing. J. I. (W.) v Š., na H. ulici č. XX potom, čo ju požiadala o vytlačenie dokumentov, využila chvíľkovú neprítomnosť Ing. J. I. a do šálky s čajom, ktorú pripravila Ing. J. I. pridala látku obsahujúcu atropín v nezistenom množstve a konzistencii a po požití časti čaju, šálku s nedopitým čajom obvinená umyla, pričom po požití čaju Ing. J. I. v čase okolo 17.45 hod., pocítila sucho v ústach, mala poruchy videnia, celkovú slabosť, točenie hlavy, triašku a potenie, poruchy reči, búšenie srdca, halucinácie a postupne upadla do bezvedomia, v dôsledku čoho bola prevezená na jednotku intenzívnej starostlivosti neurologického oddelenia Nemocnice s poliklinikou, n. o. Q., kde bola hospitalizovaná v období od 1. apríla 2015 do 10. apríla 2015, teda bola obmedzená v bežnom spôsobe života hospitalizáciou v trvaní 10 dní;

skutok č. 15)

dňa 7. apríla 2015 v čase okolo 11.00 hod., v byte T. Z. v Š., na ul. O.. Z. č. XXX/X, využila nepozornosť Ing. U. B. a do šálky s kávou, ktorú pripravovala obvinená, pridala látku obsahujúcu atropín v nezistenom množstve a konzistencii, pričom po požití kávy Ing. U. B. pocítovala silné závraty, poruchy koordinácie pohybov, dezorientáciu, zrakové a sluchové halucinácie, tras tela a kŕče, sucho v ústach a postupne upadla do bezvedomia, v dôsledku čoho bola prevezená na internú ambulanciu Nemocnice s poliklinikou Š. a následne v čase o 22.15 hod., prijatá na Oddelenie anesteziológie a intenzívnej medicíny Nemocnice s poliklinikou v Š.P., kde bola hospitalizovaná do 9. apríla 2015, čím bola obmedzená v bežnom spôsobe života hospitalizáciou v trvaní 3 dní.“

Za to jej Špecializovaný trestný súd uložil podľa § 144 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 8 Trestného zákona, § 36 písm. j), § 37 písm. h) Trestného zákona, § 41 ods. 2 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 25 rokov. Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona obžalovanú na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Trestného zákona jej uložil ochranný dohľad na 1 rok.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obžalovanej T. Z. uložil aj povinnosť nahradiť poškodeným:

- JUDr. S. J., nar. X. S. XXXX v D., trvale bytom U. XXX, okres Q. škodu vo výške 22 400,- eur,
- Ing. J. W., nar. XX. K. XXXX v Š., trvale bytom Š., ul. X. K. XXX/X, škodu vo výške 9 890,- eur,
- Ing. O. L., nar. X. S. XXXX v Š., trvale bytom J. N. A. č. XXX, okres I. škodu vo výške 21 400,- eur,
- A. P., nar. XX. S. XXXX v Š., trvale bytom ul. T. XXX/X, Š.O. škodu vo výške 2 500,- eur,
- Mgr. S. K., nar. X. V. XXXX v Š., trvale bytom ul. I.. Š. XX, C. K. škodu vo výške 10 000,- eur,
- poškodenému E. P., nar. XX. K. XXXX v R., trvale bytom U.. R. XXXX/XX, Q. škodu vo výške 1 400,- eur,
- C. U. N., a. s., N. P. X, XXX XX D. - Mestská časť N., IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 2 369,50 eur,
- A. U. N., a. s. P.Í. 5, XXX XX R., IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 3 326,97 eur,
- I. N. pobočka Q., I.. K. X, XXX XX Q., IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 4 363,50 eur.

Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku poškodených:

- JUDr. S. J., nar. X. S. XXXX v D., trvale bytom U. XXX, okres Q.,
- Mgr. S. K., nar. X. V. XXXX v Š., trvale bytom ul. I.. Š. XX, C. K.,

so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti uvedenému rozhodnutiu podali odvolania prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) v neprospech obvinenej proti výroku o treste a obvinená T. Z. proti výroku o vine, výroku o treste, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré rozsudku predchádzalo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací na verejnom zasadnutí konanom dňa 8. novembra

2022 rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Trestného poriadku rozsudok Špecializovaného trestného súdu z 20. septembra 2021, sp. zn. PK-1T/12/2020 zrušil vo vzťahu ku skutkom pod bodmi 11) až 15) a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvinenú T. Z. uznal vinnú na tom skutkovom základe, že

skutok č. 11)

„dňa 16. februára 2015 v čase okolo 15.00 hod., v Notárskom úrade JUDr. S. J. v Š., na Š. ul. č. XX, obvinená využila nepozornosť notárky JUDr. S. J. a do šálky s kávou, ktorú pripravovala obvinená, pridala látku obsahujúcu atropín v nezistenom množstve a konzistencii, a po vypití kávy šálku umyla, pričom po požití kávy JUDr. S. J. v čase okolo 15.30 hod. pocítila nevoľnosť, mala poruchy reči a koordinácie chôdze a pohybov, bola dezorientovaná, blúznila a postupne upadla do bezvedomia, v dôsledku čoho bola prevezená na lekárske ošetrovanie do internej ambulancie Nemocnice s poliklinikou v Š. a následne bola hospitalizovaná na jednotke intenzívnej starostlivosti neurologického oddelenia v Nemocnici s poliklinikou, n. o. Q. v období od 16. februára 2015 do 23. februára 2015, teda bola obmedzená v bežnom spôsobe života hospitalizáciou v trvaní 8 dní;

skutok č. 12)

dňa 2. apríla 2015 v bližšie nezistenom čase v poobedných hodinách v Notárskom úrade JUDr. S. J. v Š., na Š. ul. č. XX, obvinená využila chvíľkovú neprítomnosť JUDr. S. J. a do šálky s kávou, ktorú pripravila JUDr. S. J., pridala látku obsahujúcu atropín v nezistenom množstve a konzistencii, pričom po požití kávy JUDr. S. J. pocítovala nevoľnosť, poruchy reči, koordinácie chôdze a pohybov, spolu so suchom v ústach a horenie tváre, blúznila a postupne upadla do bezvedomia, v dôsledku čoho bola v čase o 17.25 hod. prevezená a prijatá na jednotku intenzívnej starostlivosti neurologického oddelenia v Nemocnici s poliklinikou, n. o. Q., kde bola hospitalizovaná v období od 2. apríla 2015 do 10. apríla 2015, teda bola obmedzená v bežnom spôsobe života hospitalizáciou v trvaní 9 dní;

skutok č. 13)

dňa 26. februára 2015 v čase okolo 14.00 hod., v kancelárii Mestského úradu v Š., H. R. X potom, čo ju požiadala o prefotenie dokumentov, využila neprítomnosť Ing. J. I. (W.) zo Š. a do šálky s vopred uvareným čajom Ing. J. I. pridala látku obsahujúcu atropín v nezistenom množstve a konzistencii, pričom po požití čaju Ing. J. I. v čase okolo 15.15 hod., pocítila sucho v ústach, mala poruchy videnia, celkovú slabosť, točenie hlavy, triašku a potenie, poruchy reči a postupne upadla do bezvedomia, v dôsledku čoho bola dňa 26. februára 2015 prevezená na interné oddelenie do Nemocnice s poliklinikou v Š. a následne v čase o 18.20 hod. prijatá na Oddelenie anesteziologie a intenzívnej medicíny Nemocnice s poliklinikou v Š.P., kde bola hospitalizovaná do 1. marca 2015, čím bola obmedzená v bežnom spôsobe života hospitalizáciou v trvaní 4 dní;

skutok č. 14)

dňa 1. apríla 2015 v čase okolo 17.00 hod., v byte Ing. J. I. (W.) v Š., na H. ulici č. XX potom, čo ju požiadala o vytlačenie dokumentov, využila chvíľkovú neprítomnosť Ing. J. I. a do šálky s čajom, ktorú pripravila Ing. J. I. pridala látku obsahujúcu atropín v nezistenom množstve a konzistencii a po požití časti čaju, šálku s nedopitým čajom obvinená umyla, pričom po požití čaju Ing. J. I. v čase okolo 17.45 hod., pocítila sucho v ústach, mala poruchy videnia, celkovú slabosť, točenie hlavy, triašku a potenie, poruchy reči, búšenie srdca, halucinácie a postupne upadla do bezvedomia, v dôsledku čoho bola prevezená na jednotku intenzívnej starostlivosti neurologického oddelenia Nemocnice s poliklinikou, n. o. Q., kde bola hospitalizovaná v období od 1. apríla 2015 do 10. apríla 2015, teda bola obmedzená v bežnom spôsobe života hospitalizáciou v trvaní 10 dní;

skutok č. 15)

dňa 7. apríla 2015 v čase okolo 11.00 hod., v byte T. Z. v Š., na ul. O.. Z. č. XXX/X, využila nepozornosť Ing. U. B. a do šálky s kávou, ktorú pripravovala obvinená, pridala látku obsahujúcu atropín v nezistenom množstve a konzistencii, pričom po požití kávy Ing. U. B. pocítovala silné závraty, poruchy koordinácie pohybov, dezorientáciu, zrkové a sluchové halucinácie, tras tela a kŕče, sucho v ústach a postupne upadla do bezvedomia, v dôsledku čoho bola prevezená na internú ambulanciu

Nemocnice s poliklinikou Š. a následne v čase o 22.15 hod., prijatá na Oddelenie anesteziologie a intenzívnej medicíny Nemocnice s poliklinikou v Š., kde bola hospitalizovaná do 9. apríla 2015, čím bola obmedzená v bežnom spôsobe života hospitalizáciou v trvaní 3 dní;

čím sa obvinená skutkami č. 11) až 15) mala dopustiť konania, ktoré bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu, ktorého sa dopustila v úmysle iného úmyselne usmrtiť s vopred uváženou pohnútkou a uvedený čin spáchala závažnejším spôsobom konania - na viacerých osobách a tým spáchať pokračovací obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona v znení účinnom do 31. decembra 2016.“

Za to bola odsúdená podľa § 144 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 8 Trestného zákona s poukazom na § 36 písm. j), § 41 ods. 2 Trestného zákona k úhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 25 (dvadsaťpäť) rokov. Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona na výkon trestu odňatia slobody bola zaradená do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia a zároveň podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Trestného zákona jej bol uložený ochranný dohľad na 1 (jeden) rok.

Obvinenej bola tiež uložená povinnosť nahradiť škodu poškodeným:

- C. U. N., a. s., N. P. X, XXX XX D. - Mestská časť N., IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 2 369,50 eur (slovom dvetisícristošesťdesiatdeväť eur a päťdesiat eurocentov);
- A. U. N., a. s. P.Í. X, XXX XX R., IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 3 326,97 eur (slovom tritisícristodvadsaťšesť eur a deväťdesiatsedem eurocentov);
- I. N. N. Q., I. K. X, XXX XX Q., IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 4 363,50 eur (slovom štyritisícristošesťdesiattri eur a päťdesiat eurocentov).

Zvyšné výroky o náhrade škody, vzťahujúce sa ku skutkom 1) - 10) zostali týmto rozsudkom nezmenené.

II. Dovolanie a vyjadrenia k nemu

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala obvinená v zastúpení svojej obhajkyne, JUDr. Ivany Duchoňovej dňa 12. septembra 2024 dovolanie, ktoré bolo najvyššiemu súdu ako súdu dovolaciemu predložené dňa 16. októbra 2024.

Obvinená v dovolaní formálne uplatnila dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a), c), i), g) a k) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, podľa ktorého vo veci rozhodol nepríslušný súd obvinená uviedla, že na základe obžaloby prokurátorky Krajskej prokuratúry v Nitre, sp. zn. Kv 61/18/4400-37 zo dňa 1. októbra 2019 bola obžalovaná za to, že sa mala skutkami 1 až 10 dopustiť pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona a skutkami 11 až 15 pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu vraždy spáchaného v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona.

Okresný súd Nitra konajúci na podklade obžaloby predmetnú vec postúpil Špecializovanému trestnému súdu, čo považuje obvinená za nezákonné s odôvodnením, že § 2 ods. 15 Trestného poriadku zakotvuje povinnosť súdu viesť trestné konanie výlučne pre skutok uvedený v obžalobe. Zároveň je nutné zachovať totožnosť skutku, pričom súd nie je viazaný právnym posúdením skutku uvedeného v obžalobe. Obvinená vytýka, že nebola oboznámená s tým, že trestný čin je potrebné posudzovať podľa iného ustanovenia zákona, ako ho posudzuje obžaloba a nebola ani upozornená podľa § 252 Trestného poriadku. Túto nezákonnosť nezhojil, podľa názoru obvinenej, ani Špecializovaný trestný súd, ktorému bola vec postúpená.

Pre zákonnosť postupu Okresného súdu Nitra bolo potrebné, aby súd dodržal ustanovenie § 244 ods. 2

Trestného poriadku, následne zmenil právnu kvalifikáciu skutkov č. 11 až 15 a po zmene právnej kvalifikácie postúpil vec na Špecializovaný trestný súd. Až okamihom zmeny právnej kvalifikácie by došlo podľa obvinenej k založeniu pôsobnosti Špecializovaného trestného súdu.

I keď Špecializovaný trestný súd na prvom pojednávaní uviedol „možnosť“ posudzovania skutkov č. 11 až 15 ako obzvlášť závažných zločinov úkladnej vraždy, nepostupoval zákonne. Trestný poriadok mu neumožňuje vysloviť teoretickú možnosť postupu podľa iného zákonného ustanovenia, ale priamo v § 244 ods. 2 ukladá, že ak treba skutok posudzovať inak, má súd dodržať zákonné podmienky. Špecializovaný trestný súd neoznámil, že bude skutky posudzovať inak, uviedol len takúto „možnosť“, pričom Trestný poriadok takýto postup nepozná.

Na základe uvedeného je zrejmé, že v jej veci rozhodoval nezákonný (Špecializovaný trestný) súd, pričom túto nezákonnosť namietala aj v odvolaní.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku týkajúceho sa porušenia práva na obhajobu zásadným spôsobom obvinená uviedla, že uznesením zo dňa 11. apríla 2017 jej bolo vznesené obvinenie za skutky č. 11 až 15 pre trestný čin ublíženia na zdraví v štádiu pokusu a vychádzajúc z toho bola vedená aj forma a spôsob jej obhajoby. Následne 5. februára 2018 došlo k zmene právnej kvalifikácie skutkov na pokus obzvlášť závažného zločinu vraždy a to bez zmeny skutkových viet, rozsahu dokazovania bez toho, aby zmena právnej kvalifikácie bola riadne odôvodnená. Celé konanie pred súdom a jeho jednotlivé úkony boli vedené na Špecializovanom trestnom súde pre trestný čin vraždy, pričom rozsudkom bola uznaná vinnou pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy. Až rozsudok Špecializovaného trestného súdu mal založiť sprísnenú právnu kvalifikáciu. Na hlavnom pojednávaní nevyšli najavo nové skutočnosti a ani neboli vykonané nové dôkazy, ktoré by odôvodňovali zmenu právnej kvalifikácie. K uvedenému poukázala na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Zachar a Čierny proti Slovenskej republike.

Podkvalifikáciou skutkov a vedením celého prípravného konania pre prečin ublíženia na zdraví a následne vedením trestného stíhania pred súdom pre obzvlášť závažný zločin vraždy s uznaním viny pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy došlo k zásadnému porušeniu jej práva na obhajobu. Poukázala aj na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 546/2020 z 23. februára 2021. Ak by mala od začiatku prípravného konania, kedy bola obvinená „len“ z prečinu ublíženia na zdraví vedomosť, že následne bez zmeny dôkaznej situácie a zmeny skutkových viet dotknutých skutkov dôjde k prekvalifikovaniu skutkov na jeden z najzávažnejších obzvlášť závažných zločinov v Trestnom zákone, už v tom čase by produkovala dôkazy na preukázanie svojej neviny. Keďže až po dvoch rokoch od obvinenia a štyri roky od údajného spáchania skutkov č. 11 až 15 došlo k zmene prečinu na obzvlášť závažný zločin vraždy, jej právo obhajovať sa, ktorého obsahom je aj právo zadovážovať a predkladať dôkazy, ktoré jej vinu vyvracajú, bolo značným spôsobom obmedzené až nemožné, vzhľadom na čas, ktorý od údajného spáchania skutkov uplynul.

Poukázala na to, že (nie len) tieto skutočnosti namietala aj v odvolaní, avšak odvolací súd sa nimi nezaoberal, čím došlo k porušeniu jej práva na obhajobu, čo malo zásadný vplyv na rozhodnutie vo veci.

Ďalším aspektom zakladajúcim zásadné porušenie práva na obhajobu bolo nedostatočné a nepresvedčivé vypracovanie odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V rozhodnutí Špecializovaného trestného súdu, ako ani v rozhodnutí najvyššieho súdu nie sú uvedené dôvody, pre ktoré bola odsúdená za trestný čin úkladnej vraždy, pričom z nich nie sú zrejme ani myšlienkové pochody hodnotenia dôkazov, skutkové zistenia a z nich vyvedené právne závery. Následne uviedla konkrétne odvolacie námietky, na ktoré jej v napádanom rozhodnutí nebola poskytnutá odpoveď a to:

1. Nebolo preukázané, že vôbec došlo ku skutkom, pre ktoré bola odsúdená,
2. Nedošlo k ustáleniu toho, či u poškodených skutočne išlo o požitie látky atropín, keďže nikdy sa žiaden u nich nezistil,
3. Znalec konštatoval, že množstvo iných liekov, liečiv a látok môže vyvolať rovnaké príznaky resp.

symptómy ako u poškodených a teda nemožno určiť, že došlo k otrave (str. 31 Znalecký posudok Forensic číslo 41/2018)

4. U nej sa nenašla žiadna látka obsahujúca atropín,
5. Lekárske správy poškodených po ich prepustení stanovili diagnózy, ktoré svedčili o ich ochoreniach,
6. Každá z poškodených pri prijatí do nemocnice uvádzala množstvo rozdielnych symptómov, ktoré neboli pre poškodené spoločné,
7. Znalci vypracovali čisto hypotetické znalecké posudky, pretože vychádzali pri vypracovaní len z predpokladu, že by poškodené látku atropín užili,
8. Všetci poškodení začali svoje výpovede zjednocovať až potom, ako ich v tom inštruoval MUDr. X.,
9. Hodnovernosť poškodených bola spochybnená, pretože sa priznali, že až keď sa stretli, osvojili si záver o otrave,
10. Orgány činné v trestnom konaní počas vyšetrovania nenašli žiaden dôkaz o tom, že by došlo k spáchaniu trestného činu,
11. Prvostupňový súd priznal poškodenej JUDr. S. J. právo, ktoré si ona sama neuplatnila, a ktorého ochranu sama zmarila, jej právo na vrátenie dlžnej sumy bolo premlčané,
12. Súd sa pri odôvodnení svojho rozhodnutia obmedzil len na to, že popísal skutky ako boli uvedené v obžalobe doplnené o zhrnutie výpovedí svedkov z hlavných pojednávaní, avšak absentuje akékoľvek zrozumiteľné a presvedčivé odôvodnenie záveru súdu, súd v závere rozhodnutia na stranách 45 až 47 len uviedol ustanovenia trestného zákona, ktoré aplikoval pri výmere trestu, avšak bez toho, aby aspoň čiastočne odôvodnil ich použitie,
13. Súd sa vôbec nevysporiadal s absenciou dôkazov, pretože celé trestné konanie je postavené len na výpovedi troch žien, ktoré sa síce ocitli v nemocnici a tvrdia, že im mala nejakú látku pridať do nápoja, je to však výlučne ich domnienka, či predpoklad, bez existencie dôkazov,
14. S pojmom „atropín“ sa začalo v trestnom konaní pracovať výlučne potom, ako mal p. J. priniesť šálku kávy na políciu, v ktorej sa mala nájsť látka atropín, vzhľadom k tomu, že išlo o nezákonný dôkaz, neexistoval žiaden ani len nepriamy dôkaz o tom, že poškodeným mala byť podaná práve látka atropín,
15. Je neprijateľné, aby súd v rozhodnutí poukazoval na absolútne nezákonne získaný dôkaz, ktorý predložil manžel jednej z poškodených (šálka s údajným obsahom atropínu).

Za jeden z podstatných aspektov zakladajúcich zásadné porušenie práva na obhajobu označila šálku kávy, ktorá mala byť zaistená a použitá ako dôkaz, pričom však táto nie je obsahom obžaloby. Odvolací súd neuviedol, či šálka kávy je alebo nie je zákonný dôkazný prostriedok (ako aj z neho plynúci znalecký posudok), čo považuje za rozhodujúce pre celé trestné konanie. Znalecké posudky, ktorých obsahom má byť preukázanie podania látky atropín poškodeným pracujú výlučne s „hypotézou“ a odpovedajú, podľa jej názoru len na to, či „teoreticky“ mohli poškodené požiť látku „atropín.“

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, podľa ktorého je rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom obvinená uviedla, že práve predmetnú šálku kávy s „údajným“ obsahom atropínu priniesol na políciu manžel poškodenej JUDr. J. so žiadosťou, aby bola podrobená expertíze, či sa v káve niečo nenachádza. JUDr. J. použil orgány činné v trestnom konaní na to, aby si dal vypracovať súkromné znalecké posudky na vlastnú žiadosť. Takto získané výsledky znaleckých posudkov nemôžu slúžiť ako zákonný dôkaz v trestnom konaní, pretože okrem iného nie je zrejmé, akým spôsobom sa so šálkou manipulovalo.

K samotnej látke „atropín“ obvinená uviedla, že tento pojem sa v súvislosti so skutkami začal používať až potom, ako bol vyhotovený posudok na obsah kávy, ktorá s ohľadom na už spomenuté je nezákonným dôkazom. Šálka kávy a z neho vyplývajúci dôkaz - posudok neboli získané zákonným spôsobom, a preto nemali byť použiteľné pre rozhodnutie.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, podľa ktorého je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutkového stavu obvinená vzhľadla v tom, že pri správnom použití zákonného ustanovenia mali byť skutky právne kvalifikované ako prečin ublíženia na zdraví napriek tomu, že trvá na tom, že žiadneho trestného činu podľa skutkov 11 až 15 sa voči poškodeným nedopustila. Zo skutkov tak, ako sú formulované v rozsudku odvolacieho súdu, ako ani zo

žiadneho dôkazu nemožno dospieť k záveru, že látka bola podaná v úmysle spôsobiť smrť, pričom takýto úmysel zo skutkovej vety ani nevyplyva. Súd sa nezaoberal tým, či uvedenú látku mohla podať aj v úmysle poškodiť zdravie, alebo v úmysle len dočasne obmedziť poškodené v bežnom spôsobe života.

Na to, aby bolo možné skutky posudzovať ako trestný čin vraždy, musel by byť v skutkových vetách obsiahnutý úmysel usmrtiť poškodené osoby, resp. by z nich musel vyplývať. V skutkových vetách chýba úmysel usmrtiť poškodené osoby. Tento úmysel nebol podporený ani žiadnym dôkazom a teda obžaloba trpela v tomto smere dôkaznou núdzou. Akýkoľvek úmysel, ak z neho má byť osoba uznaná vinnou musí byť nielen v konaní preukázaný, ale musí byť obsiahnutý aj v skutku. Zo skutku však úmysel podľa nej vyvodiť nemožno.

V zmysle uvedeného obvinená poukázala na paralelu s drogou v pohári na diskotéke, ktorá nemusí byť použitá v úmysle spôsobiť smrť, rovnako ako ani podanie látky atropín nemusí sledovať smrť človeka. Atropín sa medzi ľuďmi, najmä mladými užíva pre jeho halucinogénny efekt, rovnako ako iné halucinogény. Jeho požitie, alebo podanie inému tak v zásade nesleduje smrť, ale halucinogénne stavy, prípadne vo väčšom množstve poškodenie psychického zdravia osoby.

S poukazom na znenie skutkovej vety tak možno pracovať s jediným úmyslom a to úmyslom poškodiť zdravie, pretože jedine poškodenie zdravia na kratší čas zo skutku aj vyplýva. Ani jedným zo skutkov nebola spôsobená ťažká ujma na zdraví a taktiež nebolo zistené množstvo, ako ani konzistencia látky atropín, ktorá mala byť do nápojov podaná. Pre právne posúdenie skutku ako vraždy by sa tak vyžadovalo, aby úmysel smeroval nielen ku konaniu, ale aj k následku. Neexistuje žiaden dôkaz, ktorý by podporoval posudzovanie skutku ako trestného činu vraždy a už vôbec nie úkladnej vraždy.

Následne sa obvinená vyjadrila jednotlivo ku skutkom č. 1 až 5, 7, 8 a 10 a to v limitoch naplnenia dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i), písm. k) Trestného poriadku. V tejto spojitosti vyzdvihla najmä rozpornosť a nelogickosť skutkovej vety týkajúcej sa skutkov 1 až 10, nesprávnosť právneho posúdenia predmetných skutkov odvolacím súdom a absenciu preukázania úmyslu nevrátiť peňažné prostriedky. Opísané skutky sú formulované zmätočne a nejasne a nenapĺňajú znaky trestného činu podvodu, keďže finančné prostriedky aj vracala, a tak nemohla mať súčasne úmysel nikdy peňažné prostriedky nevrátiť.

Vo vzťahu ku skutku č. 2 uviedla, že obvinenie jej bolo vznesené dňa 26. júla 2017, z čoho vyplýva, že v čase vznesenia obvinenia bol už tento skutok premĺčaný. Rovnakú argumentáciu aplikovala aj na skutky č. 5 a 7 a 10.

Záverom obvinená navrhla, aby dovolací súd rozhodol podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku tak, že rozsudkom najvyššieho (odvolacieho) súdu bol porušený zákon v jej neprospech a zrušil napádané rozhodnutie sp. zn. 2To/12/2021 z 8. novembra 2022, ako aj rozsudok Špecializovaného trestného súdu sp. zn. PK-1T/12/2020 z 20. septembra 2021.

Dňa 28. októbra 2024 bolo najvyššiemu súdu doručené vlastnoručné podanie obvinenej obsahovo vyhodnotené ako dovolanie, v ktorom obvinená fakticky replikovala svoju dovoláciu argumentáciu.

Prokurátorka sa do konania neverejného zasadnutia k zaslanému dovolaniu nevyjadrila.

III. Konanie na dovolacom súde

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka

dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku veta prvá, keďže obvinená pred podaním dovolania využila svoje právo podať riadny opravný prostriedok, a o tomto bolo rozhodnuté.

K výrokom v bodoch I., II., a III. rozsudku najvyššieho súdu, ktorými vyhovel dovolacím dôvodom obvinenej:

Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku ak bol dovolacím súdom zistený dôvod dovolania podľa § 371, vysloví rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa tento dôvod opiera.

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku súčasne s výrokom uvedeným v odseku 1 dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, alebo aj chybné konanie, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo. Po zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd podľa okolností prípadu zruší aj predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa. Ak je nezákonný len niektorý výrok napadnutého rozhodnutia alebo rozhodnutia súdu prvého stupňa a ak ho možno oddeliť od ostatných, zruší dovolací súd len tento výrok. Ak však zruší hocí len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Zruší aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a dovolací súd na dovolanie výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

Podľa § 382a Trestného poriadku dovolací súd môže rozhodnúť aj na neverejnom zasadnutí o dovolaní, ak zistí, že dôvody dovolania, ktoré bolo podané v prospech obvineného, sú zjavne preukázané a je zrejmé, že vytýkané nedostatky povedú k postupu podľa § 386 a § 388 ods. 1.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku dovolací súd po zrušení napadnutého rozhodnutia alebo niektorého jeho výroku prikáže spravidla súdu, o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd považuje za potrebné vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je v zásade prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007-II]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Zároveň treba uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012-I). Pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia a nie ich označenie podľa § 371 Trestného poriadku.

Jednotlivé dovolacie dôvody (§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku) sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie, ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie.“ (primerane napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tdo 67/2018, 4 Tdo 17/2019, 4 Tdo 23/2019, 5 Tdo 85/2017, 5 Tdo 7/2020).

Po podrobnom preskúmaní veci bolo zistené, že dovolanie obvinenej je sčasti dôvodné, a to ohľadom namietaných dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku. K zásadnému porušeniu práva na obhajobu dovolateľky došlo tým, že sa odvolací súd žiadnym spôsobom vo svojom rozhodnutí nevysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami obvinenej. Druhý dovolací dôvod bol naplnený tým, že rozhodnutie bolo založené na nesprávnom právnom posúdení skutkov obvinenej uvedených v bodoch 11/ až 15/ rozsudku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

V súvislosti s námietkou porušenia práva na obhajobu [dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] najvyšší súd stabilne judikuje a aj na tomto mieste opakuje, že právo na obhajobu je potrebné v zmysle tohto dovolacieho dôvodu chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného (§ 34 ods. 5 Trestného poriadku). Právo na obhajobu je jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu zabezpečujúcich „rovnosť zbraní“ medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom ako žalobcom v trestnom konaní, na strane druhej. Táto základná zásada trestného konania je v Trestnom poriadku upravená v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku, vyplýva z čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a je garantovaná v ďalších významných právnych dokumentoch, akými sú Listina základných práv a slobôd a Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu. Porušenie práva na obhajobu je podstatnou chybou konania. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je však koncipovaný oveľa užšie, keďže nie je ním akékoľvek (resp. každé) porušenie práva na obhajobu, ale len porušenie tohto práva zásadným spôsobom. Pri posudzovaní, či v danom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, sú dôležité konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach. Podstatou práva na obhajobu je zabezpečiť obhajovanie práv obvineného tak, aby v konaní boli okrem iného objasnené aj všetky skutočnosti svedčiacie v prospech obvineného, a aby sa na tieto v konaní a pri rozhodovaní prihliadalo.

Je potrebné taktiež zdôrazniť, že trestné konanie sa posudzuje komplexne ako jeden celok a nie je možné z hľadiska zachovania práv obvineného hodnotiť len niektoré parciálne, jednotlivo extrahované úkony, resp. postupy a na základe nich konštatovať zásadné porušenie jeho obhajobných práv.

V prípade dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je zo samotnej formulácie zákonného ustanovenia zrejmé, že tento dovolací dôvod nie je splnený pri akejkoľvek porušení práva na obhajobu, ale zákon vyžaduje, aby bolo také právo porušené zásadným spôsobom. Takým zásadným porušením tohto práva je predovšetkým porušenie ustanovení o povinnej obhajobe, resp. porušenie iných procesných ustanovení obdobného charakteru a závažnosti týkajúcich sa tohto práva. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá tento dovolací dôvod.

V prípade tohto dovolacieho dôvodu obvinená namieta, že odvolací súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s podstatnou časťou jej odvolacích námietok.

Dovolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu zistil, že táto námietka obvinenej je dôvodná. Obvinená ako súčasť odôvodnenia odvolania okrem iného namieta, že:

- nedošlo k ustáleniu toho, či u poškodených skutočne išlo o požitie látky atropín, keďže nikdy sa žiaden u nich nezistil
- znalec konštatoval, že aj množstvo iných liekov môže vyvolať rovnaké príznaky, resp. symptómy ako u poškodených a teda nemožno určiť, že išlo o otravu
- u obvinenej sa žiadna látka obsahujúca atropín nenašla
- lekárske správy na poškodených po ich prepustení stanovili diagnózy, ktoré svedčili o ich ochoreniach
- každá z poškodených pri prijatí do nemocnice uvádzala množstvo rozdielnych symptómov, ktoré neboli pre poškodené spoločné
- znalci vypracovali čisto teoretické znalecké posudky, nakoľko pri ich vypracovaní vychádzali len z predpokladu, že by poškodené látku atropín užili
- s pojmom atropín sa začalo v trestnom konaní pracovať výlučne potom, ako priniesol p. J. šálku kávy na políciu, v ktorej sa mala nájsť látka atropín, ale išlo o nezákonný dôkaz
- je neprijateľné, aby súd v rozhodnutí poukazoval na absolútne nezákonný dôkaz, ktorý predložil manžel jednej z poškodených (šálka s údajným obsahom atropínu).

Odvolací súd sa vo svojom meritórnom rozhodnutí k týmto námietkam obvinenej v rozsahu vyžadujúcom náležité preskúmanie veci nevyjadril. Pokiaľ sa súd v pôvodnom konaní nevysporiadal s podstatnými argumentami predloženými obvinenou týkajúcimi sa posudzovania viny (resp. trestu, či iného výroku), ide o porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom naplňujúce dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, keďže obvinená ako strana konania nedostala odpoveď na svoje zásadné, podstatné argumenty týkajúce sa posúdenia jej viny resp. nevinu.

Dovolací súd v tomto smere pripomína ustálenú súdnu prax (R 7/2011), podľa ktorej za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Súd teda nemusí vykonať v konaní všetky dôkazy navrhované procesnými stranami. Avšak pri rešpektovaní náležitého zistenia skutkového stavu veci, čo predpokladá v prípade predloženia podstatného dôkazu procesnou stranou z pohľadu posudzovania viny, aby tento bol vykonaný a v meritórnom rozhodnutí vyhodnotený, resp. v prípade jeho odmietnutia či nevykonania, aby boli v meritórnom rozhodnutí uvedené preskúmateľné dôvody takého postupu a uvedené je výslovne zrejmé aj z ustanovenia § 168 ods. 1 Trestného poriadku. Podľa tohto má odôvodnenie rozsudku obsahovať okrem iného aj uvedenie dôvodu, prečo nebolo vyhovieť návrhom na vykonanie ďalších dôkazov. Jednou zo základných zásad trestného konania je právo obvineného na obhajobu ustanovené v § 2 ods. 9 Trestného poriadku. a táto zásada je rozvedená v Trestnom poriadku v ďalších ustanoveniach. Zahŕňa okrem iného právo obvineného predkladať a obstarávať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu (§ 34 ods. 1 Trestného poriadku), čomu zodpovedá povinnosť súdu o predložennom dôkaze rozhodnúť, či ho vykoná, resp. uviesť dôvod, pre ktorý taký dôkaz nevykoná alebo odmietne vykonať.

V rozhodnutí odvolacieho súdu v posudzovanej veci preskúmateľné dôvody ohľadom dôsledného vyhodnotenia podstatných vykonaných dôkazov absentujú.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je daný v prípadoch, keď rozhodnutie súdov spočíva na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Touto formuláciou zákon vyjadruje, že dovolanie je určené na nápravu právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. Poukazovanie na nesprávne skutkové zistenia, na ktorých je rozhodnutie založené, alebo nesúhlas s hodnotením dôkazov súdmi tento dovolací dôvod nenaplnia (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 24. júla 2007, sp. zn. 2 Tdo 21/2007, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 57, roč. 2007 - II.).

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku slúži výlučne na nápravu hmotnoprávnych chýb. Dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, to znamená nie je prípustné právne účinne namietat', že skutok tak ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 18. decembra 2012, sp. zn. 2 Tdo 73/2012, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 47, roč. 2014).

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu alebo, že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho (prípadne miernejšieho) trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda zistenie, že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu (primerane napríklad rozhodnutie najvyššieho súdu, sp. zn. 3Tdo/29/2018, sp. zn. 2Tdo/6/2019, sp. zn. 5 Tdo 48/2018), čo je presne prípad obvinenej.

Hlavná dovolacia námietka obvinenej T. Z. ohľadom tohto ustanovenia spočíva v tom, že v konaní došlo k nesprávnemu posúdeniu jej konania podľa hmotnoprávneho ustanovenia § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona, § 138 písm. j) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona a tým k nesprávnej právnej kvalifikácii skutkov uvedených v bode 11/ až 15/ rozsudku, ktoré nielenže nespĺňajú kvalifikačné kritériá pre trestný čin úkladnej vraždy podľa § 144 Trestného zákona v štádiu pokusu, ale ani kvalifikačné kritériá pre trestný čin vraždy podľa § 145 Trestného zákona v štádiu pokusu.

Konfrontujúc relevantné skutkové zistenia a popis inkriminovaných skutkov v bodoch 11/ až 15/ v rozsudku nielen, že nie je dostatočný pre nespornú konštatáciu o naplnení všetkých zákonných znakov skutkovej podstaty úkladnej vraždy (v štádiu pokusu), ale zodpovedá inému trestnému činu. Pritom je potrebné zdôrazniť, že platí „v pochybnostiach, resp. pri dvoch alebo viacerých možných interpretáciách skutkového deja, ktorým je dovolací súd striktnie viazaný [veta za bodkočiarkou § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku], je nutné vychádzať z tej alternatívy, ktorá je pre obvineného najpriaznivejšia (in dubio pro reo).“

Vo všeobecnosti považuje najvyšší súd za potrebné najsôr uviesť nasledovné.

Podľa § 145 ods. 1) Trestného zákona trestný čin vraždy znie: „kto iného úmyselne usmrť, potrestá sa odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsať rokov.“ Ide o úmyselný trestný čin. Úmysel páchatel'a musí smerovať k usmrteniu človeka, pričom vzťah páchatel'a k následku musí byť súdom riadne zistený a preukázaný výsledkami dokazovania, z ktorých musí logicky vyplývať. Subjektívna stránka trestného činu vraždy spočíva v úmyselnom zavinení páchatel'a. Úmysel páchatel'a sa musí vzťahovať na všetky znaky skutkovej podstaty. Pri úmysle páchatel'a je prítomná vedomostná a vôľová zložka. Vyžaduje sa, aby páchatel' chcel usmrť inú osobu, čo sa preukazuje najmä na základe znakov objektívnej (vonkajšej)

povahy. Úmysel je dostatočne zrejmy z okolností a intenzity vykonaného útoku. V prípadoch, keď páchateľ popiera úmysel usmrtiť poškodeného, je nutné otázku jeho zavinenia vyvodiť nepriamo z okolností trestného činu objektívnej povahy, konkrétne z okolností, za ktorých k útoku došlo, čo útoku predchádzalo, ako bol útok zrealizovaný, akým predmetom páchateľ útočil, či páchateľ útočil proti takej časti tela, kde sú životne dôležité orgány, akou silou (intenzitou) útočil a pod. (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR z 23. februára 2016, sp. zn. 2 Tdo 2/2016).

Pri pokuse trestného činu vraždy musí úmysel páchateľa smerovať k dokonaniu tohto trestného činu, t. j. k usmrteniu iného. Takýto úmysel treba dokazovať rovnako ako iné skutočnosti subjektívneho charakteru. Pokiaľ úmysel nesmeruje k usmrteniu iného, ale iba k uskutočneniu tzv. demonštratívneho pokusu prostriedkami, o ktorých páchateľ vie, že sú nespôsobilé vyvolať takýto účinok, nemôže ísť o pokus trestného činu vraždy pre nedostatok subjektívnej stránky.

Obvinená bola uznaná vinnou pre skutky 11/ až 15/ právne kvalifikované ako pokus trestného činu úkladnej vraždy podľa § 14 ods. 1 k § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c), s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona v znení účinnom do 31. decembra 2016. Ustanovenie § 144 ods. 1 Trestného zákona znie: „Kto iného úmyselne usmrtí s vopred uváženou pohnútkou, potrestá sa odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov.“ Podľa § 144 ods. 2 písm. c) Trestného zákona: „Odňatím slobody na dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania.“ Závažnejším spôsobom konania podľa § 138 písm. j) Trestného zákona sa rozumie: „páchanie trestného činu na viacerých osobách.“ Pokusom trestného činu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona: „je konanie, ktoré bezprostredne smeruje k dokonaniu trestného činu, ktorého sa páchateľ dopustil v úmysle spáchať trestný čin, ak nedošlo k dokonaniu trestného činu.“

Subjektívna stránka trestného činu úkladnej vraždy vyžaduje úmyselné zavinenie. Zavinenie je obligatórny znak skutkovej podstaty, ktorý musí byť jednoznačne preukázaný, a to vo vzťahu ku konaniu, príčinnej súvislosti, následku aj účinku. Vzhľadom na povahu tohto znaku ide o pomerne náročný aspekt dokazovania, pri ktorom je spravidla potrebné vychádzať z nepriamych dôkazov. Za najvýznamnejšie kritériá pri ustáľovaní formy zavinenia možno považovať predovšetkým použitú zbraň, intenzitu a cieľenie útoku, motív spáchania skutku (R 31/1998).

Subjektívna stránka skutkovej podstaty úkladnej vraždy obsahuje pojem „s vopred uváženou pohnútkou“, ktorý predstavuje jediné diferenciacné kritérium od trestného činu „obyčajnej“ vraždy. Tento pojem znamená, že samotnému usmrteniu obete páchateľom musí predchádzať vyhodnotenie tohto zámeru racionálnym myšlienkovým pochodom. Ten spravidla zahŕňa zváženie a plánovanie rozhodujúcich skutkových okolností úkladnej vraždy - kde, kedy, na kom, akým spôsobom bude spáchaná, ako budú zahladzované stopy atď. Tým pádom väčšinou dochádza k zvýšeniu pravdepodobnosti naplnenia páchateľovho zámeru a aj sťaženiu objasňovania trestného činu. Napriek tomu však rafinovanosť, či detailnosť plánovania (ktoré závisia od intelektuálnych a iných daností páchateľa) nepredstavuje nevyhnutnú kvalitu znaku vopred uváženej pohnútky; postačovať bude aj relatívne prostý, či už na prvý pohľad nedokonalý plán, pokiaľ je výsledkom intelektuálnej činnosti a nielen afektu, či obdobného situáciou vyvolaného stavu. Obsah pojmu „vopred“ nie je ohraničený konkrétnym časovým intervalom. V zásade platí, že čím dlhšia je doba medzi prijatím rozhodnutia usmrtiť inú osobu a vykonaním tohto zámeru, tým väčší je opodstatnený záver o existencii vopred uváženej pohnútky a naopak. Môžu sa však vyskytnúť aj prípady, kedy páchateľ určitú situáciu vyhodnotí veľmi rýchlo a okamžite sa rozhodne usmrtiť iného, alebo naopak hoci prejde od prvotného podnetu k samotnému spáchaniu skutku dlhšia doba, páchateľovo uvažovanie o jeho vykonaní neopustí emocionálnu rovinu.

Uvedená časť skutkovej vety, že trestný čin bol obvinenou spáchaný s vopred uváženou pohnútkou, teda že samotnému usmrteniu obetí predchádzalo zo strany obvinenej vyhodnotenie tohto zámeru racionálnym myšlienkovým pochodom, t. j. zvažovanie, plánovanie rozhodujúcich skutkových okolností úkladnej vraždy, a toto jej konanie jednoznačne a nepochybné smerovalo k pokusu usmrtiť obeť, sa v

skutkových vetách nenachádza. Rovnako sa tam nenachádzajú skutočnosti týkajúce sa úmyslu usmrtiť iného, zodpovedajúce naplneniu kvalifikačných znakov skutkovej podstaty trestného činu vraždy.

Skutok, aby mohol byť podkladom pre uznanie viny obvineného musí byť vymedzený jednak tak, aby obsahoval také konkrétne skutkové okolnosti, ktoré by pokrývali všetky podstatné znaky príslušnej skutkovej podstaty trestného činu, a ktoré by umožňovali podradiť stíhaný skutok pod konkrétne ustanovenie Trestného zákona (hmotnoprávne hľadisko) a zároveň musí byť vymedzený (v súlade s ustanovením § 163 ods. 3 Trestného poriadku) tak, aby nebol zamenený s iným (procesnoprávne hľadisko). Obe tieto podmienky musia byť splnené súčasne.

Skutočnosť, že skutok je z procesného hľadiska vymedzený správne (v súlade s ustanovením § 163 ods. 3 Trestného poriadku) teda tak, aby nebol zamenený s iným, v žiadnom prípade neznamená, že je správne vymedzený aj z hmotnoprávneho hľadiska teda tak, že obsahuje také konkrétne skutkové okolnosti, ktoré naplňajú všetky podstatné znaky stíhaného trestného činu, a ktoré umožňujú podradiť žalovaný skutok pod príslušné ustanovenie Trestného zákona.

Najvyšší súd sa stotožňuje s dovolacím argumentom obvinenej spočívajúcim v tom, že dotknuté skutky uvedené v bodoch 11/ až 15/ rozsudku nebolo možné podradiť pod príslušné ustanovenie § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c), § 138 písm. j) Trestného zákona (v štádiu pokusu), pretože neobsahujú skutkové okolnosti, ktoré by naplňali jednotlivé podstatné znaky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu (hmotnoprávne hľadisko) s tým, že tento nedostatok nemožno odstrániť ani tým, že inak z procesnoprávneho hľadiska sú skutky v zásade vymedzené správne (v súlade s ustanovením § 163 ods. 3 Trestného poriadku), teda tak, aby nemohli byť zamenené s inými.

Skutky v bodoch 11/ až 15/ rozsudku tak, ako sú uvedené v rozsudkoch súdov oboch stupňov sú úplne totožné so skutkami uvedenými v uznesení o vznesení obvinenia obžalovanej zo dňa 11. apríla 2017, sp. zn. ORP-112/1-VYS-LV-2016, ktorým však boli vyšetrovateľom (správne) kvalifikované ako prečin ublíženia na zdraví spáchaný v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, ľst'ou a na viacerých osobách podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, § 138 písm. f), písm. j) Trestného zákona. Uvedenej právnej kvalifikácii skutkové vety bodov 11/ až 15/ plne zodpovedajú, nakoľko z nich vyplýva, že obvinená sa ľst'ou pokúsila spôsobiť poškodenie zdravia (troch) obetí, počas ktorého bol iba na krátky čas sťažený ich obvyklý spôsob života, t. j. porušením normálnych telesných alebo duševných funkcií sa pokúsila sťažiť výkon obvyklej činnosti obetí, a toto poškodenie zdravia malo iný vplyv na obvyklý spôsob života obetí, ktorý si vyžiadal lekárske ošetrovanie, aj keď nezanechal trvalé následky, hoci k dokonaniu činu nedošlo. Pracovná neschopnosť je síce dôležitým kritériom pri posudzovaní pojmu ublíženia na zdraví, nie je však kritériom jediným a ani rozhodujúcim. Význam pri posudzovaní ublíženia na zdraví majú také skutočnosti, ako je povaha poruchy zdravia, ako bola spôsobená, akými príznakmi sa prejavila, ktorý orgán bol narušený, bolestivosť zranenia, jeho intenzita, aké lekárske ošetrovanie si vyžiadalo zranenie, či a do akej miery to narušilo obvyklý spôsob života obete - poškodeného počítajúc do toho aj vyradenie z pracovného procesu.

Zo spisového materiálu vyplynulo, že pochybila už prokurátorka keď skutky v bodoch 11/ až 15/ posudzovala ako pokus (§ 14 ods. 1 Trestného zákona) obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. d), § 138 písm. j), § 140 písm. c) Trestného zákona, avšak ich znenie bez zmeny prevzala z uznesenia o vznesení obvinenia do obžaloby, pričom tam formulované zodpovedali právnej kvalifikácii trestného činu ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1, § 156 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, § 138 písm. f), písm. j) Trestného zákona. Rovnako nesprávne postupoval Okresný súd Nitra, ktorý skutky posúdil ako pokus (§14 ods. 1 Trestného zákona) úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. e), § 138 písm. j), § 140 písm. c) Trestného zákona, a postúpil tieto Špecializovanému trestnému súdu, avšak prevzal znenie skutkov z obžaloby. Uvedené pochybenie nenapravili ani vo veci konajúce súdy oboch stupňov.

Z uvedeného vyplýva, že ide o pochybenie, ktoré zásadne ovplyvňuje právne postavenie obvinenej, čím je v zmysle § 371 ods. 5 Trestného poriadku splnená aj materiálna podmienka pre vyslovenie naplnenia

dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Najvyšší súd bude v ďalšom konaní povinný postupovať v intenciách § 391 Trestného poriadku, čo znamená, že pri opätovnom právnom posudzovaní skutku bude viazaný nielen právnym názorom vysloveným v tomto rozhodnutí, ale aj zákazom zmeny k horšiemu (*reformatio in peius*), ku ktorého aplikácii sa podrobne vyjadril už ústavný súd tým spôsobom, že „v prípade úspechu obvineného nemôže dôjsť v novom konaní (po zrušení napadnutého rozhodnutia dovolacím súdom) „k žiadnej zmene pôvodného rozhodnutia, a to či už by malo ísť o zmenu skutkovú alebo zmenu právnú (mimo rámca zohľadňujúceho právny názor vyjadrený v kasačnom rozhodnutí), posúdiac každú z nich samostatne, ktorá by bola v neprospech obvineného. Inými slovami, ak bolo pri prieskume rozhodnutia s výsledkom jeho zrušenia zistené, že skutok popísaný v pôvodnom výroku nie je kvalifikačne trestným činom (prísnejšie trestným činom), účinky ustanovení reprezentujúcich tzv. zákaz *reformatio in peius* v jeho úplnom vyjadrení [§ 322 ods. 3, § 327 ods. 2, § 362c písm. b), § 391 ods. 2 Trestného poriadku] bránia tomu, aby pri rozhodovaní v ďalšom konaní mohla byť skutková veta upravená tak, aby v nej popísaný skutok už mohol byť kvalifikovaný ako trestný čin (prísnejšie trestný čin) - išlo by totiž o skutkovú zmenu k horšiemu oproti pôvodnému rozhodnutiu.“(IV.ÚS 397/2023)

K dovolacím dôvodom obvinenej, ktorým najvyšší súd nevyhovel:

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku:

Dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku je naplnený vtedy, ak neboli dodržané ustanovenia Trestného poriadku upravujúce príslušnosť súdov, t. j. vo veci rozhodol súd, ktorý nebol vecne, miestne alebo funkčne príslušný. Príslušnosť súdu teda určuje, ktorý konkrétny súd má v danej veci konať a rozhodovať. Vecná príslušnosť súdu je vymedzená v § 15 a § 16 Trestného poriadku. Miestnu príslušnosť súdu upravuje § 17 Trestného poriadku. Funkčná príslušnosť, ktorá dáva odpoveď na otázku, ktorý orgán je príslušný na rozhodovanie v druhom stupni, teda o opravnom prostriedku; je stanovená pri jednotlivých opravných prostriedkoch, a to pre odvolanie proti rozsudku v § 315 Trestného poriadku, pre sťažnosť proti uzneseniu v § 190 a § 191 Trestného poriadku, pre zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní v § 363 Trestného poriadku a pre dovolanie v § 377 Trestného poriadku.

Vo vzťahu k obvinenou uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa §371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku je potrebné uviesť, že námietka o nepríslušnosti súdu sa musí vždy vzťahovať na jeho konečné rozhodnutie. Vyplyva to zo znenia tohto ustanovenia, podľa ktorého dovolanie možno podať, ak vo veci rozhodol nepríslušný súd. V rámci tohto dovolacieho dôvodu tak nemožno úspešne namietat', že súd mal po podaní obžaloby vec postúpiť z dôvodu nedostatočných skutkových zistení pre prokurátorom použitú právnú kvalifikáciu inému súdu. Ak by ale bol súdmi nižšieho stupňa zistený skutok nesprávne právne posúdený a pri jeho správnej kvalifikácii by bol na prejednanie veci podľa § 14 až § 17 Trestného poriadku v spojení s § 280 ods. 1 Trestného poriadku príslušný iný súd, takáto chyba by bola subsumovateľná len pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a nie aj pod dôvod podľa písm. a) tohto ustanovenia, keďže prvý z nich by mal v takom prípade postavenie *lex specialis* (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 27/2020).

Pokiaľ ide o miestnu príslušnosť, túto posudzuje súd samostatne, a to vždy vo vzťahu k obžalobe, ktorá bola na tomto súde podaná. V súvislosti s posudzovaným prípadom možno poukázať na § 17 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého konanie vykonáva súd, v ktorého obvode bol trestný čin spáchaný. V prípade, že trestný čin je spáchaný na viacerých miestach (tzv. *distančné delikty*) je daná príslušnosť niekoľkých súdov (§ 20 Trestného poriadku).

Ak je daná príslušnosť niekoľkých súdov, konanie vykonáva ten súd, na ktorom podal prokurátor obžalobu alebo ktorému bola vec postúpená nepríslušným súdom. Teda ktorýkoľvek z takto určených súdov má povinnosť konať a tejto povinnosti sa nemôže zbaviť (okrem zákonných dôvodov), ak sa k nemu dostane obžaloba. Ďalej podľa § 241 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku keď súd zistí, že na

prejednanie veci nie je príslušný až po nariadení hlavného pojednávania, môže postúpiť vec len za podmienok uvedených v § 280 ods. 1 Trestného poriadku. Na rozdiel od štádia preskúmania obžaloby, je tak povinný vec rozhodnúť sám, ak ide iba o miestnu nepríslušnosť a obžalovaný ju do nariadenia hlavného pojednávania nenamietal a tiež vtedy, ak by mala byť postúpená z okresného súdu v sídle krajského súdu na iný okresný súd, pričom toto ustanovenie sa uplatní aj v prípade postúpenia zo Špecializovaného trestného súdu na okresný súd. V týchto prípadoch základné právo na zákonného sudcu ustupuje právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, resp. právu na jej prejednanie v primeranej lehote (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd).

Obvinená bola v tejto veci za skutky uvedené v bodoch 11/ až 15/ uznaná za vinnú z pokusu úkladnej vraždy napriek jej námietkam, že o takýto trestný čin nešlo a teda nebola daná kompetencia Špecializovaného trestného súdu. Právomoc tohto súdu a v nadväznosti na to i funkčná príslušnosť najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho vyplynula z toho, že Špecializovaný trestný súd bol oprávnený rozhodnúť o trestnom čine úkladnej vraždy podľa §144 Trestného zákona. Hoci najvyšší súd v dovolacom konaní vyslovil nesprávne právne posúdenie skutku, v čase rozhodovania bol súdom miestne aj vecne príslušným pre prejednanie najprísnejšie sankcionovateľného skutku, preto v tejto časti dovolania najvyšší súd argumentom obvinenej prisvedčiť nemohol. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku nie je spôsobilá naplniť okolnosť, ak namiesto vecne príslušného súdu rozhodol vo veci súd vyššieho stupňa, resp. súd s vyššou kompetenciou.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku:

Dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď sa vydané rozhodnutie opiera o dôkazy, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom.

Je potrebné konštatovať, že najvyšší súd posudzuje dovolacie dôvody podľa ich obsahu, nie podľa formálneho značenia. Obvinená síce označila, že podáva dovolanie aj z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku a v odôvodnení dovolania uviedla, že naplnenie tohto dovolacieho dôvodu spočíva v tom, že: „rozhodnutie je založené na dôkaze, ktorý bol vykonaný nezákonným spôsobom (konkrétne išlo o šálku kávy s látkou atropín),“ no uvedený argument stojí mimo uplatneného dovolacieho dôvodu. Uvedeným podľa obsahovej stránky obvinená zasahuje do dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (bližšie už na str. 20 - 21 tohto rozhodnutia).

K tomu najvyšší súd uvádza, že nesprávne hodnotenie dôkazu možno napraviť v odvolacom konaní, nie však v konaní o dovolaní. Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých, vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Vo vzťahu k uvedeným konkrétnym skutočnostiam najvyšší súd v súlade so svojou judikatúrou (R 7/2011, R 116/2014) vo všeobecnosti uvádza, že ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu povinnosť súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím buď tomuto návrhu vyhovieť alebo ho odmietnuť (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku), resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 274 ods. 1 Trestného poriadku). Tak ako nie je možné úspešne podať dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku na podklade toho, že sa návrhu na vykonanie dôkazu nevyhovelo, nemožno za porušenie práva na obhajobu v zmysle uvedeného dovolacieho dôvodu považovať ani obsah a rozsah vlastnej úvahy súdov nižšej inštancie o voľbe použitých dôkazných prostriedkov. Ak by záver súdu urobený v zmysle §

2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, a nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

Obvinená v tejto časti namietala nezákonnosť zaistenej šálky kávy poškodenou. Dovolací súd však nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa. S ohľadom na to nemôže dovolací súd skúmať právne závery a dôkazné úvahy súdov nižších stupňov. K zaistenej šálke kávy sa najvyšší súd vyjadril len v tom smere, že: „ak by súd na tento dôkaz neprihliadal, skutkový stav veci by bol aj napriek tomu dostatočne preukázaný“... Vzhľadom k tomu, že rozhodnutie o odvolaní bolo zrušené, z vyššie uvedených dôvodov bude úlohou odvolacieho súdu v nastávajúcom konaní podrobne sa zaoberať odvolacími námietkami obvinenej v rámci konania o odvolaní aj ohľadom tohto (podľa nej nezákonného) dôkazu a prípadne zistené pochybenia následne správne právne vyhodnotiť.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku:

V rámci dovolacieho dôvodu uplatneného podľa § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku obvinená namietala neprípustnosť trestného stíhania, nakoľko podľa jej názoru sú jednotlivé dielčie skutky trestného činu podvodu uvedeného v skutkoch 1/ až 10/ rozsudku už premlčané.

K tomuto považoval najvyšší súd za potrebné zdôrazniť, že ustanovenie § 122 ods. 10 Trestného zákona upravuje problematiku pokračovacích trestných činov. Za pokračovací trestný čin je považované konanie páchatel'a, ak páchatel' pokračoval v páchaní toho istého trestného činu. Trestnosť všetkých čiastkových útokov sa posudzuje ako jeden trestný čin, ak všetky čiastkové útoky toho istého páchatel'a spája objektívna súvislosť v čase, spôsobe ich páchania a v predmete útoku, ako aj subjektívna súvislosť, najmä jednotiaci zámer páchatel'a spáchať uvedený trestný čin. Zákonodarca teda pokračovací trestný čin charakterizoval tromi znakmi: a) viaceré čiastkové útoky naplňajú znaky toho istého trestného činu (trestnosť čiastkového útoku), b) objektívnou súvislosťou, c) subjektívnou súvislosťou.

Ad a) Viaceré čiastkové útoky naplňajú znaky toho istého trestného činu: Prvou podmienkou pokračovacieho trestného činu je samotná trestnosť čiastkového útoku. To znamená, že každý útok sám osebe by mal naplňovať znaky skutkovej podstaty toho istého trestného činu. Do tejto problematiky však svojou rozhodovacou činnosťou zasiahol najvyšší súd, ktorý vo svojom rozhodnutí pod sp. zn. R 26/2018 túto formuláciu mierne upravil: „Formulácia ‚trestnosť všetkých čiastkových útokov sa posudzuje ako jeden trestný čin‘ uvedená v druhej vete § 122 ods. 10 Trestného zákona znamená, že sa hodnota výšky spôsobenej škody alebo získaného prospechu pri jednotlivých čiastkových útokoch na účel posúdenia právnej kvalifikácie spočítava. Trestnosť čiastkových útokov, ak je daná kvalifikačná rovnorodosť (pokračovanie v páchaní toho istého trestného činu) a ak sú splnené kritériá uvedené v druhej časti druhej vety § 122 ods. 10 Trestného zákona (objektívna súvislosť v čase, spôsobe ich páchania a v predmete útoku, ako aj subjektívna súvislosť, najmä jednotiaci zámer páchatel'a spáchať uvedený trestný čin), sa v zmysle prvej časti naposledy citovanej vety posudzuje ako jeden trestný čin. Posúdenie, ako jeden trestný čin „znamená aj posúdenie, ako jeden následok“. To znamená, že jednotne (v súhrne) sa posudzuje nielen konanie, ale aj následok pokračovacieho trestného činu. Až v súčte súm, zodpovedajúcich pri jednotlivých čiastkových útokoch výške škody alebo rozsahu činu, sa teda posudzuje trestnosť celého skutku, kvalifikovaného ako pokračovací trestný čin. Nie je v dôsledku uvedeného kvalifikačne relevantné, aká je výška škody alebo rozsahu činu pri ktoromkoľvek čiastkovom útoku, ale až pri ich finálnom súčte. Od tejto okolnosti závisí, či vôbec pôjde o (pokračovací) trestný čin, a ak áno, či pôjde o jeho posúdenie v rámci len základnej alebo kvalifikovanej skutkovej podstaty, resp. v ktorom jej odseku - podľa výšky škody alebo rozsahu činu (§ 125 ods. 1 Trestného zákona).

Ustanovenie § 122 ods. 10 Trestného zákona, ktoré je interpretované týmto stanoviskom, znie: „Za pokračovací trestný čin sa považuje, ak páchateľ pokračoval v páchaní toho istého trestného činu. Trestnosť všetkých čiastkových útokov sa posudzuje ako jeden trestný čin, ak všetky čiastkové útoky toho istého páchateľa spája objektívna súvislosť v čase, spôsobe ich páchania a v predmete útoku, ako aj subjektívna súvislosť, najmä jednotiaci zámer páchateľa spáchať uvedený trestný čin;“

Ad b) Objektívna súvislosť spočíva v: 1. v čase, 2. v spôsobe spáchania čiastkových útokov, 3. v predmete. Z hľadiska času sa vyžaduje, aby jednotlivé čiastkové útoky mali určitú časovú súvislosť. Teória ani aplikačná prax zatiaľ neurčili jednoznačné kritérium, v rámci ktorého pôjde o splnenie kritéria času. Vždy to bude závisieť od charakteru trestnej činnosti, prípadne od konkrétnych trestných činov. Z hľadiska času je potrebné brať do úvahy aj prípravu páchateľa na spáchanie čiastkových útokov. V zásade môžeme pripustiť, že časová súvislosť je zachovaná v prípade, ak čiastkové útoky po sebe nasledujú v rámci niekoľkých hodín, dní, týždňov alebo aj mesiacov.

Časovú súvislosť je potrebné vnímať aj prostredníctvom § 122 ods. 13 Trestného zákona, teda ak obvinený pokračuje v konaní, pre ktoré je stíhaný, aj po oznámení vznesenia obvinenia, posudzuje sa také konanie od tohto procesného úkonu ako nový skutok.

Spôsob spáchania trestného činu je postup, akým páchateľ dosiahne porušenie alebo ohrozenie spoločenského záujmu. V prípade pokračovacieho trestného činu by mal byť spôsob spáchania trestného činu zachovaný, resp. aspoň podobný v základných črtách. Táto podmienka vyplýva zo samotnej podstaty pokračovacieho trestného činu, pretože pokračovanie je možné len v činnosti, ktorá je rovnaká, resp. veľmi podobná, rovnorodá.

Jednotlivé čiastkové útoky by mali mať súvislosť aj v predmete útoku. To však neznamená, že páchateľ svoj útok musí namieriť vždy na rovnaký predmet. Stačí, aby predmet bol typovo alebo rodovo podobný.

Od roku 2019 už Trestný zákon nevyžaduje súvislosť v mieste. Preto skutočnosť, že niektoré čiastkové útoky sú spáchané v rámci územia Slovenskej republiky a iné v cudzine, sama osebe nevylučuje pokračovanie trestného činu.

Ad c) Subjektívna súvislosť: V rámci subjektívnej súvislosti je dôležitý tzv. jednotiaci zámer páchateľa, ktorý musí tento úmysel spáchať viaceré trestné činy, resp. viaceré čiastkové útoky nadobudnúť už v začiatkoch. Musí byť teda dopredu uzrozumený, že nepôjde len o jednorazovú akciu, ale o sériu čiastkových útokov.

Vzhľadom k uvedenému nebolo možné argumentom obvinenej (spočívajúcim v tom, že považovala dielčie skutky trestného činu podvodu za samostatné - a z toho dôvodu už za premlčané) prisvedčiť, nakoľko sú v rozpore s vyššie uvedenou judikatúrou. Je nesporné, že obvinená v priebehu rokov 2010 až 2015 desiatimi čiastkovými skutkami (každým jednotlivo) naplnila všetky zákonné znaky tej istej skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa § 221 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2016. Obvinenie pre tento trestný čin jej bolo vznesené dňa 26. júla 2017. Tieto jednotlivé dielčie skutky súviseli v čase a boli zo strany obvinenej spáchané obdobným spôsobom tak, že poškodeným uvádzala okolnosti, ktoré boli v rozpore so skutočným stavom vecí, aby od nich pod rôznymi zámienkami vylákala pôžičky v celkovej výške 148.190,- Eur, o ktorých v tom čase vedela, že vzhľadom k svojej finančnej situácii ich nemôže splatiť. Tieto skutky mali zároveň jednotiaci zámer obvinenej, spočívajúci v jej snahe obohatiť sa na úkor majetku poškodených.

K tomuto správne najvyšší súd uviedol, že: „vo vzťahu k odvolacím námietkam obžalovanej týkajúcim sa jej odsúdenia len z dôvodu neschopnosti splatiť dlh, najvyšší súd poukazuje na to, že si je vedomý zákazu pozbavenia slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok, uvedeného v čl. 17 ods. 2 veta druhá Ústavy Slovenskej republiky, avšak k tejto situácii v predmetnej veci nedošlo, pretože ako na to správne poukázal už Špecializovaný trestný súd, obžalovaná vo vzťahu ku každému z poškodených

prezentovala určitú „zásterku“ pre žiadanú pôžičku, pričom už v čase ich uzatvárania si musela byť vedomá toho, že dlžnú sumu poškodeným nevráti. Aj z časového prehľadu uzatvárania jednotlivých pôžičiek a ich splatnosti, tak ako sú popísané v jednotlivých skutkoch pod bodmi 1) - 10), je zrejmé, že obžalovaná kumulovala dlžnú sumu, ktorú si od jednotlivých poškodených požičiavala, pričom si v čase uzatvárania pôžičiek musela byť vedomá toho, že predmet pôžičky nesplatí. Suma jednotlivých pôžičiek, ktoré obžalovaná s poškodenými uzatvárala, sa postupne kumulovala okolo rokov 2014 a 2015 a v nadväznosti na to aj ich splatnosť, čo len potvrdzuje, že pri takom objeme peňažných prostriedkov, aké si obžalovaná od jednotlivých poškodených požičala a ktoré im následne mala vrátiť (spolu vo výške najmenej 148 190,- eur), si aj vzhľadom na svoje osobné a majetkové pomery musela byť vedomá, že požičané finančné čiastky poškodeným nevráti. O úmysle obžalovanej nevrátiť dlžné sumy už v čase uzatvárania pôžičiek preto nemal pochybnosť ani najvyšší súd a z tohto dôvodu konštatoval, že skutkami pod bodmi 1) - 10) boli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona. Nakoľko obžalovaná týmto trestným činom spôsobila škodu veľkého rozsahu (nad 133 000,- eur), bolo jej konanie správne právne kvalifikované aj podľa kvalifikovanej skutkovej podstaty § 221 ods. 4 písm. a) Trestného zákona.“

Ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku nebol preto naplnený.

K otázke väzby (§ 380 ods. 2 Trestného poriadku) - bod IV. výroku:

Vzhľadom k tomu, že obvinená vykonáva trest odňatia slobody uložený jej pôvodným rozsudkom a dovolací súd na základe podaného dovolania zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu, bolo nutné podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku rozhodnúť súčasne o väzbe. Dovolací súd po posúdení spisového materiálu nezistil u obvinenej žiadny z dôvodov väzby podľa jednotlivých písmen § 71 ods. 1 Trestného poriadku a v tomto ohľade poukazuje, že obvinenej bol síce rozsudkom prvostupňového súdu neprávoplatne uložený viacročný trest odňatia slobody, ale skutky sa mali stať ešte v roku 2010 - 2015. Obvinená nebola väzobne stíhaná ani v prípravnom konaní. Doposiaľ nebola súdne trestaná, má stále bydlisko, rodinné zázemie a v pôvodnom konaní uložený trest odňatia slobody nastúpila dobrovoľne zo slobody. Dovolací súd nezistil také relevantné konkrétne skutočnosti, ktoré by zakladali dôvodnú obavu najmä, že by sa obvinená vyhýbala trestnému stíhaniu, resp. hroziacemu trestu, alebo že by marila objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, nakoľko to nevyplynulo z jej správania ani v rámci (pôvodne prebiehajúceho) trestného konania. Dovolací súd teda nepovažoval za nutné a dôvodné v tomto štádiu konania obmedzovať osobnú slobodu obvinenej zaist'ovacím inštitútom väzby, a preto rozhodol o jej nevzatí do väzby.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 5:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.